

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ФУНКЦІОНУВАННЯ
РИНКУ МОЛОКА
І МОЛОКОПРОДУКТІВ:
ТЕОРІЯ, ЗАРУБІЖНА ТА
ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА**

УДК 338.439.5.01: 537.1/3

Ф 94

Автори: Шуст О. А., Варченко О. М., Гончарук І. В., Демчак І. М., Свиноус І. В., Микитюк Д. М., Ібатуллін М. І., Козак О. А., Радько В. І., Трофімова А. В., Гнатишин Л. Б., Шеленко Д. І., Левандівський О. Т., Хомовий М. М., Хомовий С. М., Артимонова І. В., Слободенюк О. І., Присяжнюк Н. М., Семисал А. В., Гринчук Ю. С., Коваль Н. В., Биба В. А., Іщенко А. В., Підгорний А. В., Остапенко С. О., Шепель Т.П., Гаврик О.Ю.

Рецензенти: Паска І. М. доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету Білоцерківського національного аграрного університету

Кальченко С. В. доктор економічних наук, професор; Таврійський державний агротехнологічний університет

*Затверджено до друку на засіданні Вченої ради
Білоцерківського національного аграрного університету
(протокол № 7 від 18 березня 2021 року)*

Ф 94 Функціонування ринку молока і молокопродуктів: теорія, зарубіжна та вітчизняна практика: монографія. Шуст О. А., Варченко О. М., Гончарук І. В. та ін.; за ред. О. А. Шуст. – Біла Церква: ПрАТ “Білоцерківська книжкова фабрика”, 2021. 296 с.

ISBN 978-966-2122-55-8

Розглянуто питання теорії і практики функціонування ринку молока. Дослідження базуються на даних статистичних органів, дослідженнях та власних дослідженнях авторів.

Проаналізовано теоретико-методологічні й практичні питання ринку молока. Особливу увагу приділено дослідженню функціонування методів державної підтримки, елементів ринкової інфраструктури.

Розрахована на спеціалістів Мінагрополітики, Мінекономіки, центральних і регіональних статистичних органів, працівників обласних і районних держадміністрацій, науковців, студентів, керівників сільськогосподарських підприємств та власників особистих селянських господарств.

УДК 338.439.5.01: 537.1/3

ISBN 978-966-2122-55-8

© Шуст О. А., Варченко О. М.,
Гончарук І. В. та ін., 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ МОЛОКА	7
1.1. Теоретико-методологічні засади функціонування ринку агропродовольства.....	7
1.2. Сутність та об'єктивна необхідність поєднання ринкового й державного регулювання ринку аграрної продукції.....	28
1.3. Теоретичні засади функціонування ринку молока в Україні.....	55
2. ОЦІНКА ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ МОЛОКА	72
2.1. Аналіз динаміки світового виробництва молока.....	72
2.2. Виробництво молока.....	96
2.3. Споживання молока.....	142
2.4. Державна підтримка виробників молока.....	159
3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАСАД ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ МОЛОКА	194
3.1. Посилення кооперативних та інтеграційних зв'язків між виробниками молока та переробними підприємствами.....	194
3.2. Поглиблення спеціалізації та концентрації як чинник інтенсифікації виробництва молока.....	218
3.3. Інституціональні засади стійкого розвитку молочного скотарства.....	252
Використана література	280

Наукове видання

**Шуст О. А.,
Варченко О. М.,
Гончарук І. В. та ін.**

**ФУНКЦІОНУВАННЯ
РИНКУ МОЛОКА
І МОЛОКОПРОДУКТІВ:
ТЕОРІЯ, ЗАРУБІЖНА ТА
ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА**
Монографія

У авторській редакції

Редактор *Г. Г. Руденко*
Комп'ютерне складання і верстання *А. В. Семисал*

Здано до складання: 22.03.2021. Підписано до друку 29.03.2021.
Формат 60x84 1/16. Зам. 14-215. Тираж 500 прим.
Редакційно-поліграфічний сектор відділу НТП БНАУ
09100, Біла Церква, Соборна площа, 8/1

Віддруковано на ПрАТ “Білоцерківська книжкова фабрика”,
09117, м. Біла Церква, вул. Леся Курбаса, 4.
Свідоцтво серія ДК №5454 від 14.08.2017 р.
Впроваджена система управління якістю
згідно з міжнародним стандартом DIN EN ISO 9001:2000